

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 17. Zettortdeenâ 29tâ April 1837.

J a u n a s s i n n a s.

No Merretas, 11tâ April. Ko wissi lanbis bïhdamees gaïdja, tas irr notizzis. Kad tas d'sittais sneegs, kas no jauna gadda, bet wissuwairak zaun Merz mehnësi bija fasnidis, April mehnescham eefahkoht ar fauli un leetu eefahke ahtri kussin, tad tahdi leeli pluhdi muhsu mallâ zehlehs, ka wehl wezzuwezzaki zilweki schè ne bija peedihwojuschi. Muhsu Suissejas uppe, kas ne wissai leela, bij par nepahrstattamu esaru palikusi, un ne ween plawas, dahrsi un lauki bija pahrpluhdufchi, bet ir dascha fehta tà bij no uhdena pahnenta, ka jau istabâs un zittâs ehkâs eesfrehje, ka behrni un lohpi bij us zittahm mahjahm jaislaisch, ka fainmeekam, kas ar fahdeem zilwekeem sawas mahjas wehl ne gribbeja astaht, bet tahts apwakteht, bij us krahnsi jakahpi, ja gribbeja fausumâ sehdeht, un daschas zittas mahjas laudim pawissam us kahdu laiku bij jaatstahj. Ta breesmigaka deena bija 6tâ April, kurrâ leddi tikke falausiti. Upve wimm'puff fudmallas-dambja ar leeleem leddus-gabbaleem, ka ar plohsheeteem bij apsehta, kas leelâs barrâs un ar tahdu warremu spéhku schnahkdami prett fudmallas fluhschahm strehja, un tur tik siipri prettim fitte, ka pahri stundâs brangas fluhschas bij pehdigi ispohstitas, siiprais no abbahm pusehm aismuhrehts dambis pahrrauts, un leelais tilts us Nihgas un Jelgawas leelazetta bes stuttehm palizzis. Skahde irr leela! Nabbagam melderam nu wissi 4 gangi kluusu stahw, un warr buht us ilgu laiku, jo kur taggad dabbuhs pee mescha tahtluma to pulku resnu balku, kas pee scha darba waijadis, kas gan precksch wassaras galla ne beigfees. Abbeem leeleem bruhsheem Merretâ nu arr gan buhs jaapstahj or brandwihna laishanu, un wisseem kaimineem teefcham leelas behdas irr,

kur dabbuhs maisei miltus malt, jo ne ween muhsu fudmallas, bet ir zittas tuwas fudmallas Saukâ us ittin masas uppites no uhdena irr ispohstitas. Wissur uhdenis neganti leels bijis, un wissur tilti nonesti, tà ka muhsu zefsch, kas zittadi dauds tohp braukts, taggad tik dihks no brauzejem, itt tà kahda mehra-laikâ. Osirdam schè arridsan no zittahm skahdehm, kas zittâs mallâs notikkuschas, ka Leel-Salwas, Leel-Mehmelmuischas un Leel-Suissejas zeenigeem fungoem balki un malka, kas pehz nolaishanas us Jelgawu bija fataisiti, irr aissnesti, ka Chrbergu Sallasmuischâ, kas schaurâ weetâ starp Mehmeeles- un Suissejas-uppes stahw, 100 gabbali lohpu laidara effoht noslifikuschi. — Wissuwairak pahri juhdes no mums, Leischobs, ap Rahwischkumuischi, Mehmeeles-uppe leelu skahdi darrijusi. Tur uhdenis naftis widdu ahtri un abtri zehlees, tà ka dauds lohpi un sirgi, ir daschi zilweki, kas d'sittâ meegâ gullejuschi, apslihkuschi, un zitti tik ko pa lohgeem us jumteem warrejuschi glahbtees. Schkuhni un pirtis un daschas zittas leetas effoht no uhdena aissnestas. — Kad jau muhsu mallâ, kur uppes wehl masas, tik dauds skahdes bijis, tad lehti warr dohmaht, ka uhdenis us leiju Leeluppe, Daugawâ un zittâs leelakâs uppès buhs plohsjees. Labprahrt ir no turrenes avisës kahdas sinnas lassitum no uhdenis-pluhdeem. — Ahtrak ne tà kautkad seema schoreis no mums schkührufeis. 28tâ Merz wehl tahds siipris puttens bija, ka wissas gatwas augstaki pahr schohgeem ar sneegu bij peedihstas, un ka d'sittâs kuppenes tik ko ne bij janoslihkf; 1mâ April schè wissi laudis wehl ar kammanahm brauze, 7tâ April behrni jau pirmu pukkiti no dahrja eenesse, 9tâ jau arre, un schodeen tikkai retti kur reds kahdu sneega strihpiti. — Pawaffara schè bij lohti gruhta

wissuwairak deht lohpu barribas. Pehrn mas seena noaudsis, un ar to garru seemu tas masuminisch jo agri beidsees. Lohpi un sirgi dauds weetahm leelu truhkumu zeesch, un ar graudeem ween wehl tohp usturreti. Seens nekur naw dabbijams, un kam wehl Leischös kas bij atlizzis, tas to bes 2 rubleem par birkawu preefsch pahri neddelahm ne pahrdewe, un taggad wehl wairak prassifhs. Nudsu-lauki, kas ne bij no tashpa noehsti, paldees Deewam stahw itt salti. —

W — r.

* * * * *

No Birschumuisch as, 11ta April. Is-gahjuschā fwehdeenā wehl bija dsilla seema, un schodeen no sneega nekahdas pehdas redsamas. Preefsch 8 deenahm mehs eefwehtijam 104 jau-neklus, kas pirmureis pee Deewa galda tappe pewesti. Winnu starpā bija 79 labbi laffitaji un 11 rakstitaji. — Tik ka schee behrni nu bas-nizas bija pahrnahfuschi mahjās (zitti dsihwoja Daugawas fallā), tad eesahze no mallu mallahm pluhst. Pee Zehkabstattta leddus aissgahje 5ta April — un no ta laika lihds schai deenai — mehs effam noschirki no wiffas pafaules, un ne finnam kahdas nelaimes zittur notikfuschas. Muhsu masa uppiti, ar wahrdū Pohdewa, kas iktatrā waßfarā gan drihs isfiht, eefsch ne dauds stundahm tik breefinigi ispluhde — kā wezzi laudis ne warr peemincht, un kā es pats eefsch 31 gadda schē ne biju redsejis. Ul möykhahm un zaur dauds lauschu paligu mehs effam glahbuschi to leelu tiltu, kas pa leelzettu stahw ne tahlu no basnizkunga muischhas, bet uhdens skrehje pahri pahr abbahm mallahm un israhwe few jaunu zettu — 8 woi 9 pehdas dsillu — un 200 pehdas plattu, tā ka neweens ne warr braukt pahri. No ohtras pusses wehl leelaka nelaime. Als Birschumuisch as irr augsti un stipri dambi, kas zaur plawahm us Zehkabstattu wedd. Tur saweeno-jahs ar muhsu uppiti wehl zitta leelaka, ar wahrdū Suseiße. Schee dambi jau, warr buht, simts gaddus stahw — un arween bij labbi turreti un kohpti. Bet schogadd tee tappe pawissam isahrditi. Suseiße uppe astahje sawu wezzu zettu un skrehje ar sawu leddu un straumi pahri pahr

scheem dambjeem — tohs ispohstidama. Tā nu neweens ne warr us pilssfehtu eet, nedis no turrenes atnahkt, nekahdas grahamatas mums tohp atsuhtitas, nekahdas mehs paschi warram aissuhtih, un kad uhdens nokrittihs, tad wissa walsts eefsch dauds neddelahm scho pohsttu zettu ne fataisih. Gan drihs manna turvumā wezs un slims eebuëts, kas manna pirtē dsihwoja ar sawu seewu — buhtu noslihkuschi, ja 2 drohschi puifchi ne buhtu lihds wehderam zaur uhdeni brid-duschi un to slimmu firmgalwu nessin isnessuschi. No zittahm mallahm mums wehl naw nekahdas finnas, tikkai tumfchi stahsti teiz, fa pee Zehkabstattta daschas mahjas, zittas ar zilmekem escht garam gabjuschas; no Dinaburges pusses 2 frohgi aissesti — un kur tik uhdens-sud-mallas bija un leeli tilti — tur skahdes papilnam. Deewas sinn ko wehl dsirdefsim no Jaunselgawas, no Dinaburges un no Rihges un kas sinn kā pee Leeljelgawas irr.

Nudsu lauki labbi isskattahs — nu tikkai gai-da us filtu leetu. Mannā laukā gan 6 puhru weetas zaur pluhdeem ar similtim apnestas jeb wiffai isskallotas. Lai Deews mums dohd labbu auglīgu gaddu, kas to skahdi warr atlidsinah ar fwehtibu.

L.

* * * * *

No Tukumēs. Jums, mihleem Latweescheem, gribbedams finnu doht eefsch juhfu awisehm no preeka, ko Deews man dewis, leelakai dallai mannas mihlas draudses par labbu, atzerrohs, fa jums wehl no ta naw finna dohta, kas wiffeem Latweescheem Kursemīne par labbu notizzis pehrnā gaddā. Kunnuju no skohlahm. Man buhs labba skohla preefsch leelaku dallu mannas draudses, zaur zeenigu muischneeku fungu apgahdaschanu schāt kirspehlē jeb draudsē. Lee skohlas nammu usbuuhwehs, skohlmeisteram lohni dohs, kā peenahkahs, leek jau taggad winnu mahzih, kur winsch itt labbas mahzibas dabbu, pee Zihrawas skohlmeistera Andreas Bergmann, kur wehl zitti jaunekli par skohlmeistereem tohp mahziti, zitti jau ismahzijusches, kas paschi nu jau mahzidami strahda Suhre, Pastendē, Skrunda un Leelā Essere.

Tas jau wissai tehwa = semmei labbums, par fo Zihrawas zeenigam mahzitajam Wolter, Zihrawas zeenigam dsimts = fungam, no Mamteuffel, slaru un gohdu jadohd. — Bet es jums no wehl leelaka labbuma sinnu dohchu. Wissi Kursemnes zeenigi muischneeku fungi — Landschapte — sawas beedribas deenäs pehrn irr atkal par Latweeschi labdarritajeem titkuschi. Tas gruhtais behdu gads pee pahrtifschanas, 1836, kas dascham gan drihs puss badda gads bijis, ja arri zitteem ne ta, fa 1834 un 1835, irr tomehr laimigs gads Latweescheem bijis, gan drihs fa preefsch 20 gaddeem, 1816, fur tee Kursemnes zeenigi dsimts = fungi saweem dsimts = laudim brihweslibu spreede. Gavilejat, Latweeschi, par to, fo tee gaddi, 1816 un 1836 jums nessuschi. Nu taps par wisseem Kursemnes Latweeschi behrneem gahdahts, fa skohlmeisteri buhs. Tee zeenigi muischneeku fungi zelt skohlmeisteru = skohlu, fur jauni laudis, kas gribb un warr par skohlmeistereem tapt, tiks mahziti. Us Landschaptes muischu grunti nezik tahli no winnu leelakas basnizas — Sahtes basnizas — tiks leels nams no 2 behninem usbuhwehts, un tannu preefsch wissas Kursemnes skohlmeisteru skohla ectasita, turklaht arri masu behrnu skohla Landschaptes 6 pagasteem. No Pruh scheem kungs tohp aizinahts, Direktor = kungs, leelais skohlas = mahzitais, kas to wissu itt pilnigi ismahzijees, kas peederr pee ta, fa skohlmeisterus waijaga mahzift; schim par paligeem tohp 2 Latweeschi, pirmais, Krish Resewsky, no Tukumes draudses, ohtrais, Danka dehls, no Tlrawas draudses, Zihrawa no Andreas Bergmannna mahziti — paliga skohlmeistera — skohlas mahzitaji. Te mu buhs dahrs, fur eestahdihs us 3 gaddeem tohs jaunekus, kam buhs zaur skohlmeistera = ammatu baggatus auglus eefsch Kristum Jesum nest. No turrenes pa rindi wissas skohlas Kursemme, kam naw skohlmeisteri, warrehs tohs dabbuht. Deewa fwehtiba lai irr pee teem zeenigeem muischneeku fungem, kas par to gahda! Tas, kas lohti dauds pee ta strahdajis, fa tee zeenigi muischneeku fungi to spreedschi, irr Zihrawas

zeenigs mahzitais, Wolter, furra wahrdam Latweescheem us wisseem laikeem waijaga parteiziga peemina palift. Winsch usnehme to darbu, fo Deews juhsu leelam draugam, ne laika Lestenes mahzitajam, Watson, furra wahrdam Latweescheem arri waijaga saldaa peemina turreht, ne dewe peepildiht, jo nahwe winnu aiswedde. Pehz fahdeem gaddeem winna raddineeks, Zihrawas mahzitais, scho darbu usnehme, gahdaht par to, fa Latweescheem warr skohlas rastees, un Deews winna darbu irr fwehtijis. Winsch apgahdaja, fa winna pascha mahzeklis, no fa winsch fapratt, fa tas irr no Deewa par skohlmeisteru raddihts, Andreas Bergmann, Pruh schods tahda skohla tappe mahzihts, fur skohlmeisteri tohp mahziti. Pehz tam winsch pats us Pruh schodu semni nobrauze, ne skohneja labbu naudas pulku, fo tas zeltch makfaja, lai pats tur dauds weetas ar azzim redsetu, fa tas darbs darrams, jo Pruh schods eefsch scheem heidsameem zo gaddeem itt brihnum dauds irr darrichts eefsch skohlas = leetahm zaur to deerabihjigu kehninu, kas tur walda, muhsu angstas Keiserenes tehwu. — Kad nu Zihrawas mahzitais pahrnahze, tad winsch dauds zeenigeem muischneeku fungem schihs leetas istahstija, zeenigus fungus, zeenigas mahtes luhdse, lai jelle gahdatu, fa Latweescheem arri tahds labbums zeltohs: un winna fehschana naw pawelti bijisi, naw bes augleem palikusi, ne, ta irr auglus derwisi, to, fa zeenigi Landschaptes fungi spreedschi, tahdu skohlmeisteru = skohlu zelt. Nauda jau fuhtita tam fungam, kas par Direktori buhs, us Pruh scheem, ruddeni pats nahks Kursemme, Latweeschi wallodu mahzitees pee Zihrawas mahzitaja, tee diwi paliga = mahzitaji tohp arri us zeenigu Landschaptes fungu naudu mahziti, ehkas tiks buhwetas, jau okminus un balkus fawedduschi. Schai seema es biju muhsu Tukumes skohlmeistera mahzifschanas deht Zihrawa pee farwa wezza drauga — jo labbu gadbu pulku bijam kaimini, kad es Sakkä par mahzitaju biju. — Ak fo dauds es schinni reise no schi manna wezza drauga esmu mahzijees! Kad winsch no skohlahm runna, un no

ta labbuma, kas Latweescheem zaur tahm rassees, kad winna waigs itt kā no preeka spihd. Leels labdarratais wisch Latweeschu tautai eefsch Kursemes irr! Un winna mahzeklis un augis, Andreas Bergmann, strahda eefsch mahzishanas wihsna = kālnā kā brangs strahdneeks, tam firds pluhd no mihlestibas prett behrneem, Deewrs winnam tahdu prahdu un firdi dewis, kā ihsti waijaga us scho frehtu ammatu. Ar gudribu un mihslibu winsch mahza, un, ko teikfeet, kad juhs dsirdat, eefsch 4 seemahm, kamehr mahza, wehl neweens behrns fittenu dabbujis, un daschurais par fints behrneem eefsch winna skohlas irr. Deewrs lai winnam baggatu frehtibū dohd, un dauds tuhksfostch dwehseles zaur winnū teek par itt gudreem Jesus draugeem. Tas notiks. Ar preeku tur tahs mahzibas no pasaules leetahm, un no frehtahm leetahm esmu dsirdejis, ar lohti leelu preeku. No teem 8 jaunekleem, kurrus winsch taggad mahza, lai tohp par skohlineistreem, 2 turreja prohwes mahzibas ar teem ma-seem skohlas behrneem, jautashanas par frehtas mahzibas gabaleem, arri jau itt geldigas, Andreas Sprohge no Dunalkes, kas Meldserē par skohlineisteru buhs, un Janne Bach no Wahneem, kas tur par skohlineisteru tiks. No manna jaunekla, ko aiswedde, lai mahzahs us skohlineistera-anmatu, Janne Steinberg, man labbas simas raksta, ka warru zerreht, winsch deenās man palihdshehs, jaunas dwehseles pee Jesu west, lai gudri lohzelkli tohp taī frehtā Jesus draudse, ko pats muhsu Kungs debbeswalstibū sauz, un kas eefschā eefsch mums mahjo, un parahdahs zaur Jesus spēhku eefsch frehtas dshwoschanas. —

Kā nu gan firdi ne buhs preezatees, kad warr zerreht, tahds labs darbs ees us preefschu? Tahds irr mans preeks; tahds irr muhsu preeks tehwa-semmē. Un juhsu preeks jo leels, jo juhs un juhsu behrneem, wissai juhsu tautai, tas par labbu noteek. Lai juhsu

firdis irr pateizibas pilnas prett teem zeenigeem Landschaptes fungem, kas leelas maksashanas ne skohne, lai tikkai gahdatu par Latweeschu lauschu garrigu labbumu, krohni uslifdama tam labbam darbam, ko ta preefsch 20 gaddeem usfahze, kad jums brihwestibū spreede. —

Labbums eet wairumā, ees wehl wairumā, jo pats Deewrs gahda. Parahdaitees juhs weenumehr tahdas fwehishanas zeenigi!

Kahrlis Elversfeld, Tuklunes drudses mahzitais.

Teefas fluddin afschanas.

Us pawehlescham tāhs Keiserikas Majesteetes, ta Patvaldineeka wissas Kreewu Walts r. r. r., tohp no Krohna Wirzawas pagasta teefas wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas pee ta Wezz-Swirlauka Sibbru mahju fainneeka Zehkoba Sauka buhtu, pahr kurra mantu konkurse spreesta, usaizinati, 2 mehneschu starpā, prohti lihds 16tu Mei f. g., fchitan peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps klaushts.

Krohna Wirzawas pagasta teesa, 16tā Merz 1837. 1

Ullmann, pagasta wezzakais.

(Nr. 144.) Henko, pagasta teefas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas pee ta nomirruscha Ahrlawas Rkuhnischu mahju fainneeka Ewald Janne Sattukalna buhtu, tohp usaizinati, lihds 6tu Mei 1837 pee Ahrlawas pagasta teefas peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps klaushts. Ahrlawas pagasta teesa, 6tā April 1837. 1

Jahn Bifsin, pagasta wezzakais.

(Nr. 144.) U. Neumann, pagasta teefas frihweris.

Kad pahr to mantu ta nomirruscha Pommuschas fainneeka Ahschu Gedderia zaur schihs teefas spredu mu konkurse nolikta, tad teek wissi parradu dewejia ta nomirruscha fainneeka usaizinati, wisswehlak lihds 5tu Juhli f. g. ar sawahm prassishanahm pee schihs pagasta teefas peeteiktees un fagaidist ko teesa spreidihs. Pommuschas pagasta teesa, 5tā April 1837. 3

Tschiftu Andreijs, pagasta wezzakais.

(Nr. 30.) Th. Pieckert, pagasta teefas frihweris.

Zitta fluddin afschana.

Tai 13tā un 14tā Mei mehnescha deenā tiks Dohbeles muischā daschdaschadas leetas un lohpi wairakfohlitajam uhtrupē pahrbohti.

3

Brih wdrifikkeht.

No juhmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofrähi von Braunschweig, grahm, pahluhktais.

No. 160.